

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 12

KOMUNIKÁCIA

12

12 KOMUNIKÁCIA

Rok 2009 znamenal pre Národnú banku Slovenska zásadnú zmenu v oblasti informovania o menovom vývoji. Prijatím eura sa NBS stala súčasťou Eurosystemu a o všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa menovej politiky informovala v súlade so zásadami a princípmi spoločného postupu v tejto oblasti. Cieľom komunikácie ECB a národných centrálnych bánk (NCB) eurozóny je skvalitniť informovanosť verejnosti o postupoch a rozhodnutiach ECB v menovej politike.

Základnými princípmi komunikačných aktivít ECB sú otvorenosť a transparentnosť. Oba princípy prispievajú k efektívnosti, účinnosti a dôveryhodnosti menovej politiky ECB. Národná

banka Slovenska sa stala súčasťou naplňania týchto princípov a pravidelným informovaním o menovom vývoji v eurozóne a poskytovaním informácií v reálnom čase prispieva k ich posilneniu.

Formálnym prejavom začlenenia sa NBS do Eurosystemu bolo upravenie loga NBS. V záujme zachovania continuity sa logo NBS ponechalo v pôvodnom dizajne, do jeho spodnej časti sa však implementovalo slovo Eurosystem. Vizualnú identifikáciu centrálnych bánk Eurosystemu prostredníctvom implementácie názvu Eurosystem do log centrálnych bánk Eurosystemu schválila Rada guvernérov ECB 1. septembra 2005.

Box 2

INFORMOVANIE O MENOVPOLITICKÝCH ROZHODNUTIACH

Menovopolitické rozhodnutia prijíma Rada guvernérov ECB. Rada zasadá dvakrát za mesiac, pričom o kľúčových úrokových sadzbách ECB zvyčajne rozhoduje na prvom stretnutí v mesiaci. Harmonogram zasadnutí Rady guvernérov ECB je zverejnený na <http://www.ecb.int/events/calendar/mgscgc/html/index.en.html>

Každé rozhodnutie o úrokových sadzbách je verejne oznámené, aj keď rozhodnutie o úrokovvej sadzbe nemusí nevyhnutne znamenať jej zmenu. Rozhodnutie o úrokových sadzbách sa zverejňuje v deň rokovania Rady guvernérov o 13.45 h SEČ na webovej stránke ECB a súčasne ho na svojej webovej stránke zverejní aj NBS.

Rozhodnutie o menovej politike zdôvodňuje prezident ECB po skončení rokovania Rady

guvernérov na tlačovej konferencii o 14.30 h SEČ. Prednesie podrobné úvodné stanovisko, v ktorom podá vysvetlenie rozhodnutia Rady guvernérov. Následne prezident a viceprezident odpovedajú na otázky médií. Úvodné stanovisko zverejňuje ECB aj NBS po skončení tlačovej konferencie. Prepis a videozáznam z tlačovej konferencie je zverejnený na stránke ECB.

Týždeň po prijatí rozhodnutia o výške kľúčových úrokových sadzieb, spravidla druhý štvrtok v mesiaci, sa o 10.00 h SEČ zverejňuje mesačný bulletin ECB s podrobným hodnotením menového a ekonomického vývoja. NBS plnú verziu bulletinu zverejňuje štvrťročne, v ostatných mesiacoch zverejňuje len úvodné slovo.

Národná banka Slovenska naplňovala zásadu otvorenosti a transparentnosti aj pri poskytovaní informácií o všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa ostatných úloh centrálnej banky, predovšetkým dohľadu nad finančným trhom, zabezpečovania platobného styku a peňažného obehu, emisných aktivít a pod. Pri zverejňovaní svojich štvrťroč-

ných predikcií o očakávanom vývoji základných makroekonomických ukazovateľov ekonomiky SR pravidelne organizovala tlačové konferencie pre zástupcov tlače a ostatných médií, na ktorých guvernér, resp. členovia Bankovej rady NBS prezentovali a odôvodňovali očakávania ekonomického vývoja.

Predstavitelia Národnej banky Slovenska prezentovali a vysvetľovali aktuálne témy aj v parlamentných výboroch, na stretnutiach s odbornou verejnosťou, v článkoch a vystúpeniach v médiách. Počas celého roka prebiehala intenzívna komunikácia s médiami v súvislosti s vplyvom globálnej krízy na ekonomiku a finančný sektor SR.

V roku 2009 Národná banka Slovenska zverejňovala odborné publikácie poskytujúce informácie a analýzy za oblasti pokrývajúce jej hlavné činnosti: Výročnú správu, Správu o finančnej stabilite, Analýzu slovenského finančného sektora, Mesačný bulletin NBS a Strednodobú predikciu.²¹ V elektronickej podobe boli zverejnené aj ďalšie analýzy a výskumné štúdie týkajúce sa menového vývoja, finančného trhu a tiež vplyvu eura na slovenskú ekonomiku.

Národná banka Slovenska sa ako súčasť Eurosystemu podieľala aj na spoločných komunikačných aktivitách v rámci ESCB. Zástupcovia NBS sa pravidelne zúčastňovali na rokovaníach a činnosti Výboru pre komunikáciu Eurosystemu/ESCB (Eurosystem/ESCB Communications Committee – ECCO) a tiež jeho pracovných skupín pre oblasti oficiálnych publikácií ECB, komunikácie o eurovej hotovosti, internetu a webových stránok centrálnych bánk, ako aj internej komunikácie Eurosystemu.

V zmysle zásad systému multilingválnej komunikácie Eurosystemu/ESCB sa Národná banka Slovenska podieľala na príprave národných jazykových mutácií oficiálnych publikácií ECB. V roku 2009 zabezpečila preklad a vydanie slovenskej verzie Výročnej správy ECB za rok 2008 a štyroch pravidelných vydaní Mesačného bulletinu ECB²².

NBS sa zapojila do spoločnej prípravy informačných materiálov (letákov, plagátov, brožúr) o ochranných prvkoch eurových bankoviek a o rozoznávaní pravých a falošných bankoviek určených širokej verejnosti eurozóny a ľuďom pracujúcim s eurovou hotovosťou.

Prostredníctvom elektronickej komunikácie NBS vybavila 3 573 ohlasov, podnetov, otázok a žiadostí o informácie. Kritériá zákona 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám splnilo 65 žiadostí, ktoré požadovali odpoveď elektronickou cestou. Vzhľadom na charakter žiadosti alebo potrebu vydať písomné rozhodnutie o za-

mietnutí žiadosti sa 17 žiadateľom odpovedalo formou doporučeného listu.

VÝSTAVY A PREDNÁŠKY

Národná banka Slovenska pokračovala v prezentovaní výstavy Slovenské eurové mince. V roku 2009 bola výstava inštalovaná v štyroch slovenských mestách (Prievidza, Martin, Považská Bystrica a Skalica) a na slovenskom zastupiteľstve v Berlíne.

V druhej polovici roka 2009 bola v ústredí NBS prístupná výstava Vzostupy a pády mien – menové reformy, odluky, rozluky a iné pohromy v 20. storočí. Výstavu pripravilo Múzeum mincí a medailí v Kremnici, kde bola aj niekoľko mesiacov vystavená. Inštalácia inovovanej výstavy poskytuje množstvo informácií o menách európskeho regiónu a o vplyve hospodárskych, politických či vojenských udalostí na ne. NBS bude aj túto výstavu ponúkať ako putovnú, aby umožnila návštevníkom aj z iných miest zoznámiť sa s bohatou a pestrú históriou peňazí na území dnešného Slovenska a na území štátnych celkov, do ktorých Slovensko v minulosti patrilo.

Priestory NBS na krátky čas hostili výstavu Slovensko – krajina v srdci Európy. Išlo o prezentovanie najúspešnejších prác rovnomennej súťaže, ktorá prebehla na umeleckých stredných a základných školách ako príspevok mladých umelcov k zavedeniu eura v SR.

Na pôde NBS sa uskutočnilo 35 prednášok pre študentov základných a stredných škôl, gymnázií, obchodných akadémií, Ekonomickej univerzity a tiež zahraničných študentov (z Mexika, Rakúska a Francúzska).

WEBOVÁ STRÁNKA NBS

Rok 2009 bol prvým rokom prevádzky webovej stránky NBS po jej kompletnej reštrukturalizácii a zmene dizajnu, čo priamo súviselo so zavedením eura v SR a vstupom NBS do Eurosystemu. Webová stránka NBS zodpovedá aj povinným štandardom o prístupnosti a v hodnotení dodržiavania týchto štandardov Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska sa umiestnila na poprednom mieste.

²¹ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs>

²² <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-ecb>

V roku 2009 sa výrazne rozšírili stránky o dohľade nad finančným trhom, v publikáciách pribudlo zverejňovanie plného textu aktuálneho čísla časopisu Biatec a boli zdigitalizované a doplnené aj najstaršie ročníky menových prehľadov a výročnej správy NBS, podstatne sa doplnili informácie o archívnych zbierkach a fondoch v NBS a dopracovala sa možnosť prepínania slovenskej a anglickej verzie na úrovni podstránky.

Webová stránka NBS bola aj v roku 2009 najvyužívanejším komunikačným kanálom a navštívilo ju viac ako šesť miliónov používateľov internetu. K najviac navštevovaným patrili stránky s údajmi o kurzoch, stránky so štatistickými údajmi, s informáciami o NBS a o dohľade nad finančným trhom.

BIATEC – ODBORNÝ ČASOPIS

Významnú úlohu v oblasti komunikácie s verejnosťou naďalej plnil časopis BIATEC, ktorý poskytuje platformu na prezentáciu odborných poznatkov v oblasti bankovníctva, financií a ekonomie. Autorským a čitateľským zázemím prepája Národnú banku Slovenska s bankovým a finančným sektorom, akademickou a vzdelávacou sférou. Časopis je nielen komunikačným nástrojom centrálnej banky, ale aj jej príspevom k napĺňaniu cieľov Lisabonskej stratégie a k vytváraniu ekonomiky založenej na vedomostiach. V roku 2009 začala NBS uverejňovať odborný bankový časopis BIATEC v plnom znení aj na svojej internetovej stránke.²³

KNIŽNICA NBS

Knižnica aj v roku 2009 zabezpečovala informačnú základňu publikácií, informácií a znalostí najmä z oblasti menovej politiky, emisnej politiky, peňažného obehu, platobného styku a finančného riadenia, bankových obchodov a riadenia rizika, finančného dohľadu a regulácie, centrálneho bankovníctva, bankových systémov, práva a ďalších príbuzných oblastí ekonomie. Okrem týchto hlavných okruhov zabezpečovala odborné informácie aj z oblastí ako informatika, bezpečnosť a ochrana, ľudské zdroje a pod.

Neoddeliteľnou súčasťou činnosti knižnice je komunikácia s odbornou verejnosťou²⁴, a to jednak poskytovaním konzultácií, rešeršných

a knižničných služieb, ako aj elektronickou komunikáciou²⁵. Poskytovaním informačných služieb verejnosti knižnica NBS významne prispieva k napĺňaniu cieľa NBS v oblasti transparentnej a otvorenej komunikácie s verejnosťou a vo sfére finančného vzdelávania.

V roku 2009 knižnica v online katalógu bibliograficky a obsahovo spracovala 4 500 dokumentov z ekonomických odborov, pričom viac ako 60% fondu tvoria dokumenty zo zahraničnej proveniencie. V roku 2009 sa poskytovali najmä informácie a dokumenty o zavedení eura v SR, o zmenách v menovej politike NBS po zavedení eura, o dôsledkoch finančnej krízy na jednotlivé sektory hospodárstva, ale aj informácie o vývoji kapitálových trhov krajín eurozóny, makrotestovaní, ratingu bánk, bankových fúziách, regulácii poisťovníctva, Lamfalussyho projekte a mnohé iné. Spolu knižnica spracovala 3 000 rešerš k rôznym tematickým oblastiam, z toho viac ako jednu tretinu pre verejnosť.

Vstup Národnej banky Slovenska do Eurosystemu umožnil aj centrálnej knižnici zapojiť sa v roku 2009 do medzinárodnej spolupráce knižnic centrálnych bánk Eurosystemu v oblasti poskytovania informácií, ako aj spoločného budovania a využívania databáz. Knižnica nadviazala medzinárodné kontakty aj s knižnicami a informačnými strediskami centrálnych bánk celého sveta na platforme informačného portálu, ktorý sprístupnila knižnica Banky pre medzinárodné zúčtovanie v Bazileji.

ARCHÍV NBS

Archív Národnej banky Slovenska zabezpečuje správu písomných záznamov viac ako 180 bývalých peňažných inštitúcií z celého územia Slovenska od 1. polovice 19. storočia v rozsahu približne 3 500 bežných metrov. Ide o jedinečný slovenský bankový archív, ktorému bol priznaný štatút špecializovaného archívu. Písomné registratúry a fondy, ktoré sú tu deponované, sa môžu podľa náplne činnosti ich pôvodcov rozdeliť do štyroch základných skupín: fondy centrálnych bankových inštitúcií, fondy obchodných bánk, fondy ľudových peňažných ústavov a písomné záznamy inštitúcií, ktoré sa konštituovali ako samostatné právnické osoby a ich vznik a pôsobenie priamo súviseli s činnosťou peňažných ústavov. Súčasťou archívu je príručná knižnica

²³ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/biatec-odborny-bankovy-casopis>

²⁴ Podrobné informácie o informačných službách knižnice pre verejnosť sú zverejnené na webovej stránke NBS: <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/centralna-kniznica-narodnej-banky-slovenska>
²⁵ centralna.kniznica@nbs.sk

Tvorivé dielne

Letné noci múz

obsahujúca vyše 3 000 zväzkov publikácií a niekoľko desiatok titulov periodík, z ktorých väčšina už nevychádza. Vzácnosťou je prvý slovenský bankový časopis Slovenský peňažník z rokov 1909 – 1922.

Archív poskytuje informácie a konzultácie aj širokej odbornej a laickej verejnosti. Sprístupňuje informácie o majetkových právach vzhľadom na vkladné knižky, osobné účty, cenné papiere, viazané a voľné vklady po roku 1945, hypotekárne a iné úvery, nehnuteľnosti, depozity, transfery úspor a pod. Žiadosti prichádzajú i z okresných a krajských súdov, katastrov, pamiatkových úradov, galérií, múzeí, právnických a iných firiem. Väčšina žiadostí sa týka reštitučných konaní a vlastníckych práv k nehnuteľnostiam. Ostatné žiadosti súvisia s odškodnením obetí druhej svetovej vojny, s účasťou pracovníkov bývalých bánk v protifašistickom odboji alebo sú zamerané na výskum rôznych historických javov a udalostí.

Archív spolupracuje s Ministerstvom vnútra SR, Historickým ústavom SAV, Ministerstvom financií SR a Slovenským národným archívom.

Archív NBS umožňuje verejnosti prezenčné štúdium archíválií a publikácií z príručnej knižnice. Zaujímavosťou z radov profesionálnych historikov, ekonómov, študentov a ďalších súkromných osôb vyhľadávali v roku 2009 predovšetkým dokumenty prezentujúce vývoj bankovníctva a peňažníctva na Slovensku, kurzové lístky, informácie o spôsoboch úverovania a účtovania a o pôsobení významných osobností v peňažných inštitúciách. Niektoré archívne fondy často navštevujú pamiatkari a architekti, pretože sa v nich zachovali originálne technické plány a projekty budov bánk,

úradov a napríklad aj najstarších tatranských hotelov a chát.

Medzi ďalšie úlohy archívu patrí aj správa registratúrneho strediska NBS, ktoré preberá, sústreďuje, eviduje a vyhľadáva registratúrne záznamy všetkých organizačných útvarov NBS. Spisový materiál strediska tvorí približne 3 000 bežných metrov dokumentov. Archív NBS v rámci svojej činnosti vytvára zbierky cenných papierov, fotografií, kurzových listov, firemných tlačív a pečiatok. Množstvo archíválií získava prostredníctvom Komisie pre nadobúdanie a ohodnocovanie písomných, obrazových, zvukových a iných záznamov.

V roku 2009 sa rozšírila prezentácia archívu na webovej stránke NBS, kde je okrem množstva informácií o archívnych fondoch uvedené aj to, ako postupovať pri žiadosti o poskytnutie informácií a štúdium v archíve.²⁶

MÚZEUM MINCÍ A MEDAILÍ V KREMNICI

Múzeum mincí a medailí v Kremnici²⁷ je súčasťou Národnej banky Slovenska od roku 1994. Svoje zbierky sprístupňuje verejnosti v rámci numizmaticko-historickej expozície Líce a rub peňazí – Peniaze a medailérstvo v dejinách Slovenska, expozícií Mestského hradu a dlhodobej umelecko-historickej výstavy Cesty zberateľstva v umení 15. – 18. storočia s podtitulom Verejné a súkromné zberateľstvo v Kremnici.

Okrem stálych expozícií múzeum pripravuje vo svojich priestoroch príležitostné výstavy rôzneho zamerania. V roku 2009 sa vo Výstavnom kabine numizmatickej expozície Líce a rub peňazí uskutočnilo päť príležitostných výstav,

²⁶ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/archiv-nbs/vyuzitie-archivu-verejnou>

²⁷ <http://www.nbs.sk/sk/muzeum-minci-a-medaili>

medzi nimi aj výstava X. medzinárodné sympóziu medailí Kremnica 2009, prezentujúca desať ročníkov tohto výnimočného medailérskeho podujatia.

Jubilejný desiaty ročník medzinárodného sympózia medailí v Kremnici prebiehal od 5. októbra do 1. novembra 2009. Múzeum mincí a medailí organizuje tieto sympóziá spravidla každé dva roky už od roku 1988 a zúčastňuje sa na nich vždy päť popredných medailérov z rôznych krajín, pričom jeden z nich je zo Slovenska. Základnou myšlienkou medzinárodného sympózia medailí v Kremnici je poskytnutie priaznivých podmienok pre tvorbu zúčastnených autorov a vytvorenie priestoru na výmenu informácií a tvorivých podnetov na medzinárodnej úrovni. V roku 2009 sa na sympóziu zúčastnili Ligita Franckeviča z Lotyšska, Marie Šeborová z Českej republiky, Teodora Draganova z Bulharska, Wiesław Jeloniek z Poľska a Ivan Řehák zo Slovenska. Každý zo zúčastnených autorov vytvoril počas sympózia výtvarné návrhy na jednu razenú a päť liatych medailí. Všetky návrhy sa stali súčasťou výstavy, ktorú sprístupnili vo výstavnom kabinete numiz-

matickej expozície múzea a trvala do konca roka 2009.

Múzeum mincí a medailí v Kremnici sa aj v roku 2009 zapojilo do medzinárodného múzejného podujatia pod názvom Noc múzeí, počas ktorého sa pre návštevníkov otvorili brány Mestského hradu. Sériu nočných prehliadok svojich expozícií pod názvom Letné noci múz zorganizovalo múzeum aj počas leta.

V rámci výchovno-vzdelávacích aktivít múzeum pripravilo dve publikácie pre deti, ktoré atraktívnou formou rôznych úloh, hier a vystrihovačiek približujú dejiny peňazí a medailérstva na Slovensku, ako aj dejiny mesta Kremnice ako dôležitého minciarskeho a medailérskeho centra. Múzeum ponúklo rôzne tematicky zamerané edukačné programy pre školské a iné špecifické skupiny návštevníkov.

Stále expozície a príležitostné výstavy Múzea mincí a medailí v Kremnici v roku 2009 navštívilo viac ako 33 000 návštevníkov zo Slovenska a zahraničia.